

0. 01.11.4.2013

## PROTOKÓŁ Z KONTROLI

przeprowadzonej przez FIRME CURULIS SP. Z O. O. z siedzibą: ul. Kazimierza Wielkiego 5C/180, 61-863 Poznań, w dniach 18-20 marca 2013 roku, w Przedszkolu w Książu Wielkopolskim

### Przedmiot kontroli:

1. procedury;
2. księgowość i sprawozdawczość;
3. gospodarka pieniężna;
4. wydatki;
5. inwentaryzacja.

### Jednostka kontrolowana:

Przedszkole w Książu Wielkopolskim  
ul. Ogrodowa 1a, 63-130 Książ Wielkopolski

### Ustalenia kontroli opisano w następujących rozdziałach:

- 1 Ustalenia organizacyjne.
- 2 Kontrola zarządcza.
- 3 Księgowość, dochody, terminowość regulowania zobowiązań, sprawozdawczość.
- 4 Gospodarka pieniężna i inwentaryzacja.

### Okres objęty kontrolą:

od 1 stycznia 2012 roku do 31 grudnia 2012 roku

### I Ustalenia organizacyjne

Przedszkole w Książu Wielkopolskim zwane dalej Przedszkolem jest jednostką organizacyjną Miasta i Gminy Książ Wielkopolski działającą w formie jednostki budżetowej.

W okresie objętym kontrolą Dyrektorem Przedszkola była Pani Irena Wojciechowska

Głównym Księgowym Przedszkola w okresie objętym kontrolą była Pani Mariola Kolańska.

### II Kontrola zarządcza

Dyrektor Przedszkola, 25 lutego 2013 roku, złożyła oświadczenie o stanie kontroli zarządczej w Przedszkolu za rok 2012. W dziale I oświadczenia Dyrektor zawarła, że w kierowanej przez nią jednostce w ograniczonym stopniu funkcjonowała adekwatna, skuteczna i efektywna kontrola zarządcza. W dziale II „Planowane działania, które zostaną podjęte w celu poprawy funkcjonowania kontroli zarządczej” zapisano, że dokona się przeglądu procesów kontroli zarządczej. W dziale III „Działania, które zostały podjęte w ubiegłym roku w celu poprawy funkcjonowania kontroli zarządczej. Działania, które zostały zaplanowane na rok, którego dotyczy oświadczenie” zawarto, iż opracowano arkusz samooceny dla pracowników jednostki, dokonano oceny pracowników samorządowych na stanowiskach administracyjnych, dokonano przeglądu wdrożonych w przedszkolu instrukcji i regulaminów pod kątem ich aktualności i spójności z obowiązującymi przepisami.

Dyrektor Gimnazjum sporządził arkusz identyfikacji ryzyka, poziomu jego istotności oraz metod przeciwdziałających ryzyku na rok 2013 Przedszkola w Książu Wlkp. W arkuszu tym zawarto trzy zadania: „1. Rozbudowa placu zabaw, 2. Podnoszenie kompetencji zawodowych pracowników przedszkola, 3. Prowadzenie badań poziomu satysfakcji rodziców w celu oceny stopnia zadowolenia z usług prowadzonych przez przedszkole”. Do poszczególnych zadań określono ryzyko, poziom ryzyka, metody przeciwdziałania ryzyku, osoby odpowiedzialne.

### III Księgowość, dochody, terminowość regulowania zobowiązań, sprawozdawczość

Zarządzeniem Nr 3/2012 Dyrektor Przedszkola w Książu Wlkp. 30 sierpnia 2012 roku ustaliła dokumentację określającą politykę rachunkowości przyjętej w Przedszkolu Wlkp., gdzie określiła obowiązujące zasady prowadzenia księgowości (załącznik nr 1); plan kont z opisem kont dla jednostki budżetowej (załącznik nr 2); instrukcję obiegu dowodów księgowych w Przedszkolu (załącznik nr 3); zasady i tryb przeprowadzania inwentaryzacji składników majątkowych w Przedszkolu Książ Wlkp.

W zakresie prawidłowości, terminowości oraz dokumentowania zapisów w księgach rachunkowych Przedszkola, kontrolą objęto dowody księgowe ujęte w dzienniku obrotów października i grudnia 2012 roku (od nr DK/00693 do nr DK/00789 oraz od nr DK/00881 do nr DK/00999. Stwierdzono, że:

- pod numerem księgowym dziennika DK/00750 dopiero pod datą 19 października 2012 roku w kwocie 614,20 zł na kontach Wn 409 Ma 201 ujęto zobowiązanie dot. II raty polisy ubezpieczenia mienia Przedszkola. Z dokumentu źródłowego – certyfikatu ubezpieczeniowego COMPENSA TU S.A. wynikało że Przedszkole zawarło umowę ubezpieczenia na okres od 1 maja 2012 roku do 30 kwietnia 2013 roku na łączną kwotę 1.230 zł (I rata w wysokości 615 zł płatna do 31.05.2012 r., II rata 615 zł płatna do 31 października 2013 r.). W księgach pod numerem księgowym dziennika DK/00374 pod datą 29 maja 2012 roku w kwocie 615,80 zł ujęto tylko I ratę ubezpieczenia. Było to niezgodne z art. 20 ust. 1 ustawy z 29 września 1994 roku o rachunkowości, z którego wynika, że do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego należy wprowadzić, w postaci zapisu, każde zdarzenie, które nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym;
- na wyciągach bankowych z 30 października, 10, 13, 14 i 18 grudnia 2012 roku (dowody księgowe nr DK/00772, DK/00910, DK/00927, DK/00930 i DK/00932) znajdowały się opisy operacji: „Wpłata gotówkowa; Wpłacający: PRZEDSZKOLE W KSIĄŻU WLKP. OGRODOWA 1A 63-130 KSIĄŻ WIELKOPOLSKI; TYTUŁ WPLATY: (nazwisko i imię dziecka). Wpłaty dotyczyły opłat za przedszkole i wyżywienie. Z oświadczenia Dyrektora Przedszkola wynika, że: *„Oświadczam, że w Przedszkolu w Książu Wlkp. nie są pobierane opłaty gotówkowe od rodziców za świadczone usługi przez Przedszkole. Widniejące na wyciągu bankowym pod nazwą wpłacający Przedszkole w Książu Wlkp. wynika z błędu przyjmującej wpłaty kasjerki. Pod wyciągiem bankowym podpisany jest gotówkowy dowód wpłaty danej osoby. Aby nie powielać tej pomyłki zwróciłam się z pismem do Spółdzielczego Banku Ludowego w Śremie oddział w Książu Wlkp.”* (akta kontroli nr 1). Podczas kontroli kasy i druków ścisłego zarachowania stwierdzono, że w kasie Przedszkola znajduje się gotówka. Z wyjaśnienia Dyrektora Przedszkola wynika, że: *„Wyjaśniamy, że pieniądze znajdujące się w kasie i notatki to kwoty zbierane od pracowników na różnego rodzaju okoliczności: na zakup wiązanki pogrzebowej, urodzenie dziecka, śluby. Np. koszty wiązanki pogrzebowej jest dzielony przez liczbę pracowników i zbierana jest określona kwota od pracownika na listę.”* (akta kontroli nr 2).

Dokumenty stanowiące podstawę wypłaty zostały sprawdzone pod względem merytorycznym przez Dyrektora Przedszkola, formalno-rachunkowym przez Głównego Księgowego. Każdy dowód księgowy dokumentujący wydatek lub koszt został zaakceptowany do wypłaty przez Dyrektora Przedszkola oraz został zadekretowany przez Głównego Księgowego. Ponadto na każdej fakturze w zakresie stosowania przepisów ustawy Prawo zamówień publicznych podawano podstawę prawną – art. 4 pkt 8 ustawy. Skontrolowano również terminowość regulowania zobowiązań. Nieprawidłowości nie stwierdzono.

Skontrolowano prawidłowość wyliczania opłat za świadczenia prowadzonego przez gminę Przedszkola oraz opłat za wyżywienie w przedszkolu. Uchwałą Nr XLV/308/2010 z 28 czerwca 2010 roku Rada Miejska w Książu Wlkp. ustaliła opłatę za 1 godzinę realizacji zajęć za każdą rozpoczętą godzinę wykraczającą poza czas realizacji podstawy programowej wychowania

przedszkolnego. Zarządzeniem Nr 4/2010 z 19 sierpnia 2010 roku Dyrektor Przedszkola określiła dzienną stawkę żywieniową dla dzieci. Kontrolą objęto przypisy oraz odpisy (dni nieobecności w XI 2012 roku) za m-c XII 2012 roku oddziału 7 Przedszkola. Stwierdzono, że w miesiącu grudniu 2012 roku dziecku ujętemu pod pozycją 21 zestawienia „Przypisy za m-c XII/2012 Oddz. 7” dokonano odpisu 8,40 zł tytułem opłaty stałej i 18 zł tytułem wyżywienia za 4 dni nieobecności w listopadzie 2012 roku zaś z dziennika obecności wynikało że dziecka nie było w przedszkolu przez 5 dni listopada 2012 roku. Z wyjaśnienia Dyrektora Przedszkola wynika, że: „Dni nieobecności dziecka w przedszkolu w m-c XI/2012 zaznaczone w dzienniku zajęć – 02, 07, 08, 09, 29.11 – 5 dni. Niezgodność w ilości dni nieobecności zaznaczonych w dzienniku zajęć 4 dni a ilości dni podanych do zwrotu 4 dni w m-c XII/2012 wynika z tego, że w dzienniku ma zaznaczoną nieobecność w dniu 29.11.2012r. a powinna mieć skreśloną nieobecność. Dziecko przyszło do przedszkola po sprawdzeniu obecności i było obecne w tym dniu w przedszkolu. Pani nauczycielka nie odnotowała tego w dzienniku zajęć.” (akta kontroli nr 3).

Kontrolę zgodności danych wykazanych w sprawozdaniach budżetowych z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej przeprowadzono na podstawie sprawozdań:

- miesięcznego/kwartalnego/rocznego sprawozdania Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych za okresy: od początku roku do 30 września 2012 roku, od początku roku do 31 grudnia 2010 roku, od początku roku do 30 listopada 2012 roku, od początku roku do 31 grudnia 2012 roku oraz wydruków z ewidencji księgowej prowadzonej do kont 130, 221 za te okresy. Nieprawidłowości nie stwierdzono;
- miesięcznego/kwartalnego/rocznego sprawozdania Rb-28S z wykonania planu wydatków, w tym: planu, zaangażowania, wydatków wykonanych, zobowiązań ogółem za okresy: od początku roku do 30 września 2012 roku, od początku roku do 31 grudnia 2010 roku, od początku roku do 30 listopada 2012 roku, od początku roku do 31 grudnia 2012 roku oraz wydruków do kont 130, kont zespołu „2”, 980, 998 za te okresy. Ustalono, że w kolumnach:
  - 4. „plan (po zmianach)” sprawozdania za okres od początku roku do 31 grudnia 2012 roku wykazano kwotę 1.417.855 zł planu zaś z zestawienia stanów kont – subsyntetyczne (dział) od 2012.01.01 do 2012.12.31 kont: 980-801-80104-3020-1 – 998-854-85415-3260-01 wynikało, że suma obrotów po stronie Wn konta 980 „Plan finansowy wydatków budżetowych” wynosiła 1.386.634,37 zł (różnica 31.220,63 zł - to zawyżone obroty Wn konta 980 o niezrealizowane wydatki – zwrot niewykorzystanych środków);
  - 5. „zaangażowanie” sprawozdania wykazano kwotę 1.386.634,37 zł zaś z zestawienia stanów kont – subsyntetyczne (dział) od 2012.01.01 do 2012.12.31 kont: 980-801-80104-3020-1 – 998-854-85415-3260-01 wynikało, że suma obrotów Ma konta pozabilansowego 998 „Zaangażowanie wydatków budżetowych roku bieżącego” wynosiła 1.464.762,48 (różnica 78.112,11 zł to zawyżone obroty Ma konta 998 dotyczące dodatkowego wynagrodzenia rocznego w 2013 roku).

Było to niezgodne z § 9 ust. 2 rozporządzenia Ministra Finansów z 3 lutego 2010 roku w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. Nr 20 poz. 103) z którego wynika, że kwoty wykazane w sprawozdaniach powinny być zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej. Ponadto z § 8 ust. 2 załącznika nr 39 tegoż rozporządzenia wynika, że sprawozdania sporządza się następująco: 1) w kolumnie „Plan (po zmianach)” wykazuje się dane o planowanych wydatkach; 2) w kolumnie „Zaangażowanie” wykazuje się dane dotyczące zaangażowania planu wydatków, czyli wartość umów, decyzji i innych postanowień, których wykonanie spowoduje konieczność dokonania wydatków budżetowych w roku bieżącym.

Ponadto z obowiązującej w jednostce Polityce rachunkowości określono, że na stronie Wn konta 980 ujmuje się plan finansowy wydatków budżetowych oraz jego korekty a na stronie Ma konta 998 ujmuje się zaangażowanie wydatków, czyli wartość umów, decyzji

i innych postanowień, których wykonanie spowoduje konieczność dokonania wydatków budżetowych w roku bieżącym.

- sprawozdanie Rb-N kwartalne o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych wg stanu na koniec III i IV kwartału 2012 roku oraz ewidencji księgowej. Stwierdzono, że w sprawozdaniu Rb-N za III kwartał 2012 roku w pozycjach N5 pozostałe należności (N5.1+N5.2+N5.3) i N5.1 z tytułu dostaw i usług nie wykazano należności w kwocie 8.140,76 zł wynikającej z salda Wn konta 201-801-80104-0033-01. Było to niezgodne z § 4 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Finansów z 4 marca 2010 roku w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (Dz.U. nr 43, poz. 247). Ponadto z § 14 załącznika nr 9 tegoż rozporządzenia wynika, że w części A w zestawieniu Należności oraz wybrane aktywa finansowe sprawozdania Rb-N wykazuje się w wierszu N5.1. z tytułu dostaw towarów i usług - wartość pozostałych bezspornych należności z tytułu dostaw towarów i usług;
- sprawozdanie Rb-Z kwartalne o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji wg stanu na koniec III i IV kwartału 2012 roku oraz ewidencji księgowej. Ustalono, że dane wykazane w sprawozdaniu były zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej. Nieprawidłowości nie stwierdzono.

Skontrolowano bilans jednostki budżetowej sporządzony na dzień 31.12.2012 roku, rachunek zysków i strat jednostki (wariant porównawczy) sporządzony na dzień 31.12.2012 roku oraz zestawienie zmian w funduszu jednostki sporządzone na dzień 31 grudnia 2012 roku. Stwierdzono, że dane wykazane w powoływanych sprawozdaniach finansowych wynikały z prowadzonej w jednostce ewidencji księgowej.

#### **IV Gospodarka pieniężna i inwentaryzacja**

W okresie objętym kontrolą bankową obsługę Przedszkola wykonywał Spółdzielczy Bank Ludowy w Śremie Oddział w Książu Wielkopolskim na podstawie umowy z 29 maja 2007 roku. Umowę zawarto na czas nieokreślony, z jednomiesięcznym miesięcznym okresem wypowiedzenia. Było to niezgodne z art. 142 ustawy z 29 stycznia 2004 roku Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2010 roku, Nr 113, poz. 759 ze zm.), z którego wynika, że umowę zawiera się na czas oznaczony.

Skontrolowano zgodności stanów rachunków bankowych ze stanami wynikającymi z ewidencji księgowej Przedszkola kont 130 (rachunek bieżący) oraz 135 (rachunek ZFŚS) według stanu na 31 stycznia, 29 lutego, 31 marca, 30 kwietnia, 31 maja, 30 czerwca, 31 lipca, 31 sierpnia, 30 września, 31 października, 30 listopada, 31 grudnia 2012 roku. Nieprawidłowości nie stwierdzono.

Zarządzeniem Nr 5/2012 z 14 grudnia 2012 roku Dyrektor Przedszkola zarządziła przeprowadzenie inwentaryzacji w Przedszkolu Książ Wlkp. składników majątkowych, czyli materiały oraz kasy i druków ścisłego zarachowania. Inwentaryzacji materiałów dokonano na arkuszach spisu z natury od nr 1 do nr 2 (pozycje od 1 do 31). Wartość materiałów w kwocie 1.550,29 zł zgodna była z saldem Wn konta 311. Inwentaryzację kasy (gotówki i czeków) dokonano na arkuszu spisu z natury nr 3; sporządzono protokół z przeprowadzonej inwentaryzacji kasy i druków ścisłego zarachowania z 31 grudnia 2012 roku.

Ponadto na 31 grudnia 2012 roku przeprowadzono inwentaryzację aktywów finansowych zgromadzonych na rachunkach bankowych – drogą otrzymania od banków potwierdzeń prawidłowości wykazanego w księgach rachunkowych jednostki stanu tych aktywów oraz aktywów i pasywów – drogą porównania danych ksiąg rachunkowych z odpowiednimi dokumentami i weryfikacji wartości tych składników (protokół weryfikacji stanów i sald kont przeprowadzonej na dzień 31.12.2012 – różnic nie stwierdzono). Nieprawidłowości nie stwierdzono.

Zarządzeniem Nr 10/2011 z 17 października 2011 roku Dyrektor Przedszkola zarządziła przeprowadzenie inwentaryzacji w Przedszkolu składników majątkowych czyli środki trwałe, księgozbiory środki trwałe w użytkowaniu, materiały (...) na dzień 30 listopada 2011 roku.

Stwierdzono, że na arkuszach spisu z natury od nr 1 do nr 7 pod pozycjami od nr 1 do 188 zinwentaryzowano pozostałe środki trwałe – wartość 144.143,21 zł (zgodna z saldem Wn konta 013). Na arkuszu spisu z natury nr 8 pod pozycją 1 zinwentaryzowano cały księgozbiór – wartość 1.592,64 zł (zgodna z saldem Wn konta 013). Ustawa o rachunkowości nakazuje pełną inwentaryzację aktywów i pasywów jednostki. Księgozbiory, objęte ewidencją księgową, mają cechy środków trwałych. Inwentaryzacja księgozbioru powinna polegać na dokonaniu spisów z natury poszczególnych składników księgozbioru.

W trakcie kontroli uzgodniono wartościowo na dzień 31 listopada 2011 roku oraz 31 grudnia 2012 roku księgę inwentarzową pozostałych środków trwałych. Ponadto Dyrektor Przedszkola złożyła wyjaśnienie: „Przedszkole w Książu Wlkp. zobowiązuje się do uporządkowania dokumentacji inwentarzowej środków trwałych w użytkowaniu, właściwego oznakowania środków trwałych, które uległy zniszczeniu, zepsuciu i nie nadających się do dalszego użytkowania.” (akta kontroli nr 4).

Na tym ustalenia zakończono

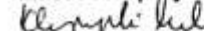
Protokół sporządzono w trzech jednobrzmiących egzemplarzach.

Integralną część protokołu kontroli stanowi załącznik nr 1 – zestawienie akt kontroli.

Kierownika jednostki poinformowano o prawie złożenia wyjaśnień w ciągu pięciu dni, co do ustaleń zawartych w protokole.

  
.....  
Kierownik jednostki

Mateusz Klupczyński

  
Przewodniczący Zarządu

.....  
Kontrolujący

**CURULIS Sp. z o.o.**  
ul. Kazimierza Wielkiego 5C/180  
61-863 Poznań  
NIP 783-189-14-99, REGON 302201928  
KRS 0000432301